

PASTORAL ZVANJA I DUHOVNA PRATNJA s. Valentina Baričević, KMP

Kada se govori o pastoralu zvanja, svima najprije padne na pamet da se radi u akcijama i pothvatima kojima mlade oduševiti za neki oblik posvećenog života. No, moj naglasak ne će biti na tome. Voljela bih da asocijacija na aktivizam, prilikom čuvenja riječi pastoral tijekom ovog predavanja ne zauzme primarno mjesto. Zašto? Često nam se čini da nam je u međusobnoj komunikaciji uistinu jasno što podrazumijevamo pod nekim pojmom, ali na konkretnom primjeru pokazat ću vam da to nije tako.

Prošle godine razgovarajući s jednom djevojkom o vrstama jela koja voli na red je došla pita. I to pita od sira. Hm! Upitah djevojku: „Kakva je to pita? Kako je radite?“ „Kako to mislite kakva pita? Pita je pita!“ odgovori ona samouvjerenom. „Ne mora biti. Je li pita od vučenog, tijesta, lisnatog tijesta ili prhkog tijesta?“ nastavim ja. Djevojka me pogleda sva začuđena (imala je blizu 25 godina) i reče sada s potpuno drukčijim tonom: „Pa ona koju onako... zarolate!“ „Aha!“ odgovorim ja, „A kad je pečena i jedeš ju, je li tijesto lističasto i masno ili je više čvrsto i povezano?“ Djevojka me pogleda još zbunjenija i veli: „Pa, ne raspada se. Režeš nožem!“ „Aha! uskliknem ja. To je štrudla od sira!“ Zapravo se to zove savijača, negdje i sirnica, a negdje vjerojatno još nekako drukčije.

Ovaj kulinarski primjer poslužiti će nam da si osvijestimo kako bez obzira na istu kršćansku katoličku tradiciju, i uvelike jednak ili sličan kulturološki obrazac, pa čak i na slične životne navike, poimanje riječi koje rabimo, pa tako i riječi pastoral može biti različito. Pastoral kako ga ja poimam i kako ga želim predstaviti ovdje jest "mnogoliki rad crkvene zajednice potaknut Duhom Svetim, za ostvarenje Božjega nauma spasenja u vremenu". Znam da vi to znadete jako dobro, ali meni se kada omakne da u mnoštvu rada ispustim Isusa Krista i uprem sve snage da „spasim“ konkretnu životnu potrebu. A pastoral - da bi se mogao tako zvati - u promišljanju i u ostvarivanju mora voditi računa od dva vidika: o Isusu Kristu, živom i nazočnom u Crkvi i o konkretnoj stvarnosti koja se očituje u nekoj ljudskoj skupini.

Kada govorimo o zvanju, dotičemo se nečega što opet može biti poimano na više načina. S jedne strane *zvanje* znači steći neko zanimanje, a s druge strane znači odgovor na poziv. U svakom slučaju dolazi od riječi *zvati* koja u sebi semantički uključuje nekoga tko zove i nekoga tko se odaziva. Za nas je važno da to nije profesija, te da je zvanje u sebi izrazito dinamična stvarnost. Kao vjernici: kršćani i katolici vjerujemo da Bog svako ljudsko biće poziva na život i da svaki život ima svoj smisao te da se u Bogu ostvaruje. U Božjoj kreativnosti svaka je ljudska osoba originalna i svaka po Božjem nacrtu ima jedinstven, originalan poziv u svom životu. Treba ga pronaći i ostvariti. Što su uostalom sveci? Oni koji su prepoznali Božji plan s njima i odgovorili na njega.

Poziv ili zvanje jest *nešto što miriše na Božje*. Ono je Božja stvarnost i to nikada ne smijemo zaboraviti. Može se ostvariti na mnogo načina, no poziv je ostvaren kada okusimo svetost. Crkva II. vatikanskog sabora to je dobro razumjela i zato je poziv na svetost nešto što nam je svima jednako: svećenicima, biskupima, papi, redovnicima/cama klauzurnih redova, družbama apostolskog života ili laicima, bračnim parovima, samcima, djeci, mladima...

Zvanje je poziv na svetost. Prema tome pastoral zvanja jest takvo Duhom Svetim potaknuto, pa prema tome dobro promišljeno i premoljeno djelovanje koje drugima pomaže rasti u svetosti.

„Pastoral zvanja je suradnja s Duhom Svetim u proizvodnji svetaca!“ Netko će se smijati ovoj mojoj krilatici, ali negdje duboko, duboko vjerujemo da je to tako! Inače naš život ne bi imao nikakvog smisla.

Idemo dalje:

Duhovna pratnja ili duhovno praćenje. Meni je draži izraz praćenje jer je dinamičniji, teško dohvatljiv i nikad završen. Zato ću u daljnjem izlaganju koristiti ovaj izraz. Riječ praćenje čuva svoje značenje u korijenu glagola pratiti koji ima više značenja. Značenje koje najbolje odgovara onome što nas zanima jest „ići neko vrijeme uz nekoga koji odlazi“. (veliki Anić, 2003., str. 1143.)

Budući da smo se malo poigrali sa značenjima riječi sadržanih u naslovu, tj. temi ovog izlaganja, rado bih nadodala da je za put svetosti važno pronaći svoj poziv, svoje životno zvanje. A ono se pronalazi u mladenačkoj dobi. Postavimo si pitanje: tko su mladi? Osim što su omiljena tema u svim govorima, projektima na području politike, gospodarstva, pastorala, medija, sporta itd., mladi su vrlo heterogena skupina. Recimo da pod mladima možemo razumijevati adolescente od 15. godine života pa nadalje, sve do 35. Gornja granica je vrlo visoka složit ćete se. Pomaknuta u dob koja je prije petnaestak godina bila rana zrela dob. Zbog čega je tako pomaknuta? Zbog sve istaknutije pojave u društvu da velik broj ljudi u toj dobi još uvijek nije donio konačnu životnu odluku i usmjerio život prema nekom određenom zvanju. Stoga će i za nas mladi biti oni koji se nalaze u razdoblju života u kojem još nisu donijeli konačnu životnu odluku kamo i na koji način usmjeravati svoj život.

Dakle: mladi su oni koji još nisu domislili i izabrali svoj životni poziv, ali su usmjereni prema tome.

Ono o čemu ćemo govoriti jest kako i zašto treba koračati s nekom osobom koja ne zna točno tko je, što želi, kamo ide, a koja svakako želi nekuda stići. Cilj toga hoda jest osobu uputiti na izbor puta svetosti. To je važno. Imamo poznat cilj. Ne treba doseći svetost, nego uputiti na put svetosti. Zato je taj posao vrlo dinamičan i rizičan.

Uputit ćemo se na put kao pratitelji ili pratiteljice. Ne kao vođe. Vođe idu ispred sigurni u konačni ishod, a pratitelji koračaju pored i zajedno sa suputnikom otkrivaju cilj. Oni znaju da na putu može biti iznenađenja, ali ne poznaju baš sve prepreke. To je također jedna razlika. Praćenje nije vodstvo. Praćenje zahtijeva jedan drukčiji pristup.

Praćenje je „uspostavljanje veze obilježene prisnošću, iskrenošću, prostodušnošću i uzajamnim povjerenjem“ između odrasle (dovoljno zrele) osobe i osobe u dobi rasta i sazrijevanja. Pratitelj/ica nije sveznajući/a; on/a ne zna unaprijed što praćeni treba činiti, niti mu je objavljeno izvanrednim činom. (redovito ne!) Pratitelj kao onaj koji ima jasan životni poziv kojeg voli i s kojim je sretan, te kao onaj koji je prošao pitanja, sumnje, kolebanja i oduševljenja kroz koje prolazi mlada osoba staje uz nju, sluša, objašnjava, tumači, pita... a onda se povlači.

Postoje različiti oblici i stupnjevi praćenja. Postoji međusobno praćenje, kao npr. među braćom i sestrama u obitelji ili u samostanu, gdje svaka sestra/brat biva blizu drugoj/drugom te pomaže u rastu dobrohotnim pohvalama, opomenama, idejama, primjerom, slušanjem...

Postoje pedagoško praćenje, psihološko praćenje, terapijsko praćenje itd. Svako ima svoj osnovni cilj i zadatak i često je povezano sa savjetovanjem. Ono što nas zanima jest praćenje koje uključuje prepoznavanje, biranje i izbor pravog životnog zvanja. Ono može biti osobno ili praćenje skupine. Skupina koju se prati može biti interesna, organizirana ili slučajna. U svakom slučaju, praćenje se temelji na bogatstvu odnosa odnosu između pratitelja i prećenika te prećenika i praćenika, kao i pratitelja i skupine praćenika.

Zato bih ovdje rado spomenula nešto što je meni osobito blisko i što je osobita značajka salezijanskog pastorala, a to je asistencija. „Assistere“ (tal.) znači biti nazočan, (pri)pomagati, biti na usluzi. Don Bosco je u svojoj originalnosti kao metodu odgoja izabrao upravo asistenciju – prisutnost. Don Boscov put odgoja se, za one kojima je to možda daleko, temelji na tzv. trinomu razum – vjera - ljubaznost. Izbaci li se jedan od ta tri člana salezijanski odgoj

doživljava neuspjeh i ne doseže cilj – svetost. Zato se salezijansko praćenje prije svega temelji na prisutnosti odrasle osobe u životu mladih i među njima. U takvoj povezanosti koja se stvara kvalitetnim provođenjem vremena u *oratorijima* (a potom i drugim odgojno-obrazovnim ustanovama) gdje se uči (predmeti, zanati, vještine), radi, moli, druži i opušta; odrasla, zrela osoba – animator/odgojitelj – s mladima stvara odnos povjerenja i bliskosti te ih prati i odgaja. Prema tome salezijansko se praćenje manifestira u brizi za svakodnevni život, u vjernosti obvezama studija, posla i molitve, u odnosima s drugima obilježenim povjerenjem, dobrotom i ljubaznošću, i pouzdanjem u dostizanje one svetosti na koju je svatko pozvan. Takvo poznavanje mladih najpogodnije se odvija kroz svakodnevno praćenje jer se kroz sve navedene elemente života lakše prepoznaje sklonost pojedine osobe prema nekom životnom zvanju.

Ne bi li mala sjemeništa ili kandidature trebali imati taj cilj? Upoznati cjelovitost mlade osobe. To je praćenje i to može svaka osoba. Ne mora nužno imati visoku teološku školu. Treba imati dovoljno zrelosti, ljubavi i samozatajnosti da bude prisutna.

Dakle, asistencija je oblik praćenja skupine. Skupina može biti slučajno formirana (oratoriji, razredi, domovi) ili interesna (zbor, čitači, kreativci...) Naravno, skupinu se može pratiti i tako da se formira posebna skupina praćenika od kojih svaki član traži osobno praćenje, a onda i čitava skupina. U takvom se obliku praćenje i vodstvo ponešto isprepliću.

Želim naglasiti da praćenje ni u kojem svojem obliku nije stihijsko djelovanje. Ono je uvijek isplanirano, promišljeno i ponavljam, premojeno djelovanje. Međutim njegovo izvođenje, manifestiranje se provodi u spontanosti svakodnevnice. Zato je usudila bih se reći, i teže i zahtjevnije od vodstva. Pratitelj mora imati jasni cilj i vrednote, koje malo-pomalo usađuje u svoga paćenika. Don Bosco je to zvao *riječ na uho*. Nije uvijek rješenje reći: „Dođi sutra u 9.30 na razgovor!“ Isto tako nije rješenje ostati razgovarati svaki dan do ponoći. Odgovornost ovdje opet leži na pratitelju.

Već je prije rečeno da je praćenje *nešto što miriše na Božje* i da je njegov cilj pronalaženje Božje volje od strane mlade osobe kao i njezin odgovor na nju. Davanje odgovora nije jednokratna događaj. Stoga je mladima potrebno pomoći u stvaranju životnog plana koji se temelji na uspostavljanju ljestvica vrednota i dostizanju manjih i većih ciljeva. Za taj zadatak potrebno je steći temeljnu duhovnu stabilnost. Duhovna stabilnost jest trajan i brižan rad oko jezgre osobe – srca. Bilo da se radi o osobnom praćenju ili praćenju skupine, mladima treba pomoći u postizavanju duhovne stabilnosti. Najbolji uspjeh se postiže u kombinaciji oba oblika praćenja.

Recimo sada nešto o odnosu pratitelja/ice i praćenika/pračenice.

Ako je praćenje osobno pratitelj/ica i praćenik/ica imaju svoje uloge i svoje obveze:

- Pratitelj je pozvan isplanirati vrijeme i prostor za izgradnju odnosa i imati jasnoću glede ciljeva koje će znati predložiti na privlačan način. Usredotočit će se na mladu osobu čineći odmak od sebe samog i znat će čekati poštujući individualan ritam rasta. Pratitelj mora biti svjestan da je na putu i stalno nastojati svjedočiti autentičnost svoga poziva. Mora biti svjestan da je sredstvo posredovanja Božjih nadahnuća, mora biti velikodušan i imati vremena kojeg će „izgubiti“ s praćenikom/icom, mora znati slušati s ljubavlju, poštovanjem i divljenjem. Zato treba moliti. Ono što praćenik/ica otkriva o sebi vrijedno je divljenja, jer je to iskustvo života, a svako iskustvo, kako god bilo bolno, ima smisla! Pratitelj/ica mora biti silno strpljiv/a i čekati s pouzdanjem. Pratitelj/ica je vjernik/ca; on/a ne gubi nadu.

Osim toga prijeko je potrebno da pratitelj/ica vodi računa o vlastitom ponašanju održavajući u odnosu prikladan odmak da se ne bi stvorila navezanost. *Povezivat će povjerenje i ljubaznost sa zahtjevnosću jednog puta koji može uključivati i vrlo duboke i snažne promjene.*

- Sa svoje strane djevojka ili mladić trebaju željeti prijeći put sazrijevanja koji uključuje ustrajnost, sposobnost prihvatanja frustracija kao obilježja svakog rasta, iskrenost i otvorenost za otkrivanje dubokih motivacija izbora na kojem žele temeljiti vlastiti život.

U odnosu koji se uspostavlja praćenik/ca ima određena prava, a ta su:

- **Da bude shvaćen i prihvaćen kao osoba** – nema uspoređivanja, predrasuda, osuđivanja... Praćenik/ca nije slučaj!
- **Da ga se empatično (suosjećajno) razumijeva** – pratitelj/ica obraća pažnju na pozitivne datosti i ohrabruje praćenika/icu da obrati pažnju na pozitivno u sebi
- **Da se može biti slobodan/na u izražavanju i odlučivanju** – praćenik/ica mora moći slobodno reći i odlučiti to što osjeća, što misli i što želi
- **Na profesionalnu tajnu** – bez suglasnosti s praćenikom/com pratitelj/ica ne smije nikomu otkriti nikakav sadržaj

Praćenik/ica ima i neke dužnosti, a te su:

- Izražavanje želje i razloga za praćenjem, odnosno motivacija zbog kojih to želi
- Zauzimanje stalnog truda za što dubljim poznavanjem same/samoga sebe i iskrena želja za promjenom kao i to da napravi svoj životni plan u svjetlu Božjeg plana za nju/njega
- Duh vjere i povjerenja u osobu koja ju/ga prati
- Jasna otvorenost i suradnja s osobom pratitelja i njezinim/njegovim interventima (osoba mora dopustiti da bude stavljena pod upitnik!)
- Redovitost, ustrajnost i odgovornost glede dolazaka na dogovorene susrete (s pratiteljem/icom, ali i s grupom koja prolazi sličan put)

Praćenje je stvarnost koja podrazumijeva ODNOS. To je važno ponoviti. Pratitelj/ica je već prošao/la dio puta i zato je blizu mladoj osobi. Iskazuje joj puno poštovanje i vrednuje njezino dostojanstvo. Odnos koji se stvara mora biti slobodan i oslobađajući. Da on bude takav odgovornost leži na pratitelju/ici. On/a mora znati da je sredstvo Duha Svetoga. Odnos je i mjesto uzajamnog rasta. I pratitelj raste. U tom odnosu nema moraliziranja!

Plodno praćenje ne može se odvijati bez kršćanske zajednice kao oslonca na kojem se oslikavaju različiti pozivi u Crkvi. Stoga praćenje nije intimistički odnos između dviju osoba u koji nitko drugi nema pristupa. Ono se odvija unutar jedne kršćanske zajednice. Svaka istinski kršćanska zajednica ujedno je i odgojna zajednica. I kao takva, pozvana je i dužna *ponuditi takav ambijent u kojem će različiti oblici životnih poziva biti vidljivi i uvjerljivi te u kojem će različiti pozivi naći pogodan teren za razvoj i međusobno objedinjavanje.*

To znači da praćenje u svojoj prvoj fazi mora (može) omogućivati mladoj osobi upoznavanje s raznim oblicima kršćanskog poziva na svetost. Predložiti mladima iskustvo znakovita susretanja s osobama koje imaju sretan i ostvaren brak, koje su posvećene u svijetu, koje žive kontemplativni život, koje su angažirane u borbi za prava i napredak siromašnih, koje djeluju u misijama... Treba imati vremena, ljubavi i želje upoznati mlade s tim oblicima života. Jer kako će mlada osoba izabrati između opcija ako ne zna da one postoje!? Ne možemo prvu djevojku koja dolazi nekoliko dana u tjednu na svetu misu povući u samostan i reći da je za časnu! To je sebično!

Vratimo se malo na osobno praćenje. Da bi mlada osoba došla do svoje jezgre - do srca - kako smo ranije spomenuli, pratitelj, odnosno pratiteljica pomoći će joj u slijedećim zadacima. To su:

1. poznavanje sebe i svoje prošlosti
2. put kršćanskog sazrijevanja
3. razabiranje životnog poziva.

1. Poznavanje sebe i svoje prošlosti

Polazna točka svakog praćenja je *svakodnevno iskustvo*. U razgovorima koji će se odvijati prema unaprijed zadanom planu teme će doticati iskustvo svakodnevnog života s njegovim pozitivnim i problematičnim značajkama. Osoba će pripovijedati o onome što proživljava tijekom dana: o odnosu prema sebi i prema članovima obitelji, o prijateljskim odnosima, o odnosima u raznim skupinama i školi, o poslu, o svojim željama i vrednotama... Ukratko, to su svakodnevne činjenice i izvanredni događaji od kojih je satkan svakodnevni život.

U praćenju se ne treba zaustaviti samo na onome što se događa, tj. na događajima, već je prijeko potrebno pomoći osobi da osvijesti način na koji živi događaje i susrete s drugima i snagu koju pritom troši. Treba joj pomoći u osluškivanju vlastitog srca i pokreta tijela. Zato ćemo koristiti poticajna pitanja kojima će osoba osvještivati svoje afektivno-emotivne i duhovne dimenzije. Npr. kako si se tada osjećalo/la, što si pomislio/la, je li ti bilo ugodno, lijepo, ružno...

Osjećaji (oblik doživljavanja koji izražava određeni emotivni odnos) su jako važni za naš život. Oni su izvor vedre samospoznaje, uravnoteženosti i sposobnosti da se nakon pada i slabosti koji označuju svaki normalan životni proces, ponovno započne put. Stoga je važno pomoći mladom biću da prepozna ono što mu prebiva u srcu, ono što osjeća i kuša.

Bog nam govori kroz osjećaje. Dapače, kroz njih nam puno govori. Razum često puta može „govoriti“ da je nešto dobro ili manje dobro, no između dva ili više dobra, osjećaji i njihovo pravilno iščitavanje određuju smjer u kojem bi osoba trebala poći. Isto tako osjećaji razotkrivaju podsvjesne strahove, tabue, neizrečene želje i slično. Zato mladoj osobi treba pomoći imenovati ih.

Imenovanje vlastitih osjećaja Da bi se postigao taj cilj mladoj je osobi potrebno pomoći razumjeti razliku između stvarnih osjećaja i povoda za snažnim emocijama i impulsima. I to zato da bi ju se usmjerilo k osvješćivanju vlastite nutrine i motivacija, da bi ju se osnažilo u preuzimanju odgovornosti i suočavanju s vrednotama za koje izjavljuje da u njih vjeruje.

Drugi je važan korak praćenje s ciljem prihvaćanja i integracije *osobne i obiteljske povijesti u svjetlu vjere*. Nazivamo ga još *ponovno ovladavanje proživljenim iskustvom*.

Taj proces treba se izvršiti na konkretan način dajući osobi mogućnost izražavanja, mogućnost da svoje iskustvo izrazi govorom ili pisanjem dijeleći ga s nekim, štoviše, predajući ga u njegove/njezine ruke. Pretočiti iskustvo u izgovorene ili napisane riječi pomaže u osvješćivanju sebe samih, u hrabrom suočavanju s bolnom stvarnosti ne želeći ju zaniijekati ili izbrisati.

Pratitelj/ica će nastojati izbjegavati prigode u kojima bi se djevojka ili mladić poistovjećivali s poteškoćama ili ranama, kojih zahvaljujući praćenju, sve više postaju svjesni.

(To je prijeko potrebno, osobito ako se radi o osobi - žrtvi nasilja i iskorištavanja. Osobi treba pomoći usmjeriti pažnju u suprotnom smjeru od onoga što se dogodilo da bi pretrpljeno nasilje mogla nadvladati i integrirati.) Stoga je nazočnost pratitelja/ice vrlo važna da bi proces

samovrednovanja i samoprihvatanja prošao kroz filter poštovanja i povjerenja drugoga. Ovo je i najzahtjevniji dio za pratitelja/icu jer je potrebno ostvariti prisnost s mladom osobom, a paziti da se ne stvori navezanost koja može biti obostrana. Moguće je da i pratitelj/ica u ranama i nezrelostima mlade osobe prepozna svoje još neintegrirane rane, pa se odnos praćenja pretvara u odnos uzajamnog tješnja i „vrtnje“ oko samih sebe. Činjenica je da iskustvo koje pratitelj/ica sluša proziva i njegovo/njezino vlastito iskustvo, ali nikako se ne smije odati. Pratitelj/ica se mora dobro svladati i aktivno slušati praćenika, a ne „vrtjeti svoj film“...

I ne donositi ishitrene zaključke, ne moralizirati, ne katalogizirati... To je teško...

U procesu ponovnog ovladavanja proživljenog iskustva nužno je pomoći mladoj osobi da otkrije vrijednost i značenje tijela.

U suvremenoj kulturi tijelo je često banalizirano i komercijalizirano pa zato osobi treba pomoći povezati spolnost s ljubavlju i odnosom, sa slobodom i odgovornošću; pomoći osobi da zavoli svoje tijelo takvo kakvo jest, da se u njemu ugodno osjeća i da nauči da je ono sveto. U osjetljivom području spolnosti potrebno je ponuditi ispravan odgoj i obrazovanje vodeći računa o spolnoj simbolici i njezinu načinu izražavanja. Čistoću treba predstaviti u svjetlu dara i izbora radikalnije ljubavi. Treba pomoći ispraviti pogrešne i manjkave predodžbe o njoj koje nameće suvremena kultura i voditi prema razumijevanju da se spolnost ne poistovjećuje s tjelesnim užitkom, a još manje s posesivnošću, i poduprijeti osobu u procesu razumijevanja spolnosti kao puta uzajamnog sebedarja i svjedočanstva čiste i požrtvovne ljubavi. Isto tako treba otkloniti shvaćanja da je čistoća (samo!) neimanje spolnih odnosa.

2. Put kršćanskog sazrijevanja

Da bi se moglo suočiti sa *svakodnevicom i ispravnim razumijevanjem osobne povijesti* trebaju postojati bitne uporišne točke. To su *susret s Bogom i oslušivanje njegove volje*. Zadatak praćenja jest poticanje na slušanje i naviještanje Božje riječi, na molitvu i služenje, na djelovanje i kontemplaciju, na življenje samoće kao i odnosa s drugima, na iskustvo životne borbe i radosti nasljedovanja Isusa Krista. Mladoj osobi potrebno je pomoći da stvori uredan životni ritam i to putem odsječaka vremena posvećenih tišini, molitvi i razmatranju u kojima će se uskladiti s Duhom Isusa Krista. Iz tih trenutaka osoba će okusiti ljepotu duhovnoga života i radosnoga odgovaranja na Božja nadahnuća i u njima će naći unutarnji poticaj za red u svome životu.

Važno je potaknuti mlade da svaki dan čitaju određeni odlomak Božje riječi, da zapišu što su o njoj doživjeli, da mole u približno isto vrijeme, da se uče ponavljati neke radnje i da ih nastoje sami motivirati... Eto kršćanskih vrednota!

Liturgija života – uvijek isto, a uvijek novo!

Tek kada djevojka, odnosno mladić odluči organizirati svoj život oko nekoliko bitnih točaka koje su temelj kršćanskoga života, bit će moguć istinski zaokret čitava njezina/njegova života prema Kristu.

A evo i nekih zadataka koje treba ponuditi:

- Uvođenje u iskustvo molitve (osobne i zajedničke)
- Duhovno vodstvo
- Prostor i vrijeme za aktivno sudjelovanje u kršćanskoj zajednici (župa, biskupija, udruga i pokreti)
- Iskustvo besplatnog služenja u dužem vremenskom trajanju
- Mogućnost podjele života u zajednici (redovničkoj, odgojnoj...)

3. Razabiranje životnog poziva

Da bi mogla izabrati životni poziv u skladu s Božjim nadahnućem, mlada osoba mora naučiti birati i živjeti posljedice izbora. Možda se čini smiješno, ali to je praćenje. Pomoći mladoj osobi da bude zadovoljna s izborom odjeće (ako je čedna i uredna), izborom slobodne aktivnosti, koncerta ili humane akcije...

Sposobnost ispravnog i samostalnog biranja jedan je od bitnih odgojno-obrazovnih ciljeva i ciljeva praćenja. A kada nauči birati male stvari potrebno je prijeći na veće. Mlada osoba mora izabrati. Pratitelj/ica ne nameće izbor. On/a pomaže razvijati autentične motivacije kod mlade osobe i poučava ju kako ih postupno pročišćavati. Ako mlada osoba nauči ponirati u svoju dubinu i suočavati se s Božjom riječju i njegovim naukom, ako nauči ujedinjavati svakodnevni život sa sakramentima, birati u slobodi i nositi se s neizbježnim nemirima, novima i nepoznatim, osoba je spremna izabrati poziv.

Jednostavno! Mi trebamo pomoći mladoj osobi da iskusi Boga, da se osobno i iskreno odluči za Njega i da u svom konkretnom životu prepozna Božje djelovanje i njegov plan s njom. Kada to postignemo, mi se udaljimo! Tu je potrebna velika besplatnost i hrabrost!

Iako se čini da globalizacijska kultura snizuje prag između onoga što vrijednost jest i onoga što nije te da je kadra ponuditi i negativnosti za ideal, kada osoba napravi taj put straha nema. I tu je završen posao za pratitelja/icu. Kad se prati neku mladu osobu koja želi prepoznati Božji plan u svome životu, uvijek se nailazi na otajstvo života i slobode. Pa i ako nam se čini da bi bilo bolje ovako ili onako... treba ostaviti slobodu.

U trenutku odluke započinjanja života slijedeći evanđeoske savjete u osobi je potrebno potaknuti sposobnost čitanja vlastitog iskustva u svjetlu Božje prisutnosti...

Prilikom izbora vlastita života za posvećeni život potrebno je da djevojka, odnosno mladić razumije tko je Gospodar u njezinom/njegovom životu i kakva je to duboka želja za predanjem Njemu koja prebiva u njezinu/njegovu srcu.

Što bi na kraju bila duhovna pratnja? Zdrav kršćanski odgoj! Jer odgajati znači poticati na razvoj onoga što je Božji dar, što je Božje djelo u osobi. Iz svijesti da je praćenik/ica predivno Božje stvorenje i iz zahvalnosti za tu činjenicu, ja kao pratitelj/ica trudim se pomoći mu/joj otkriti i razviti te darove. Neću ih ja otkrivati i razvijati. To je posao praćenika/ice. I neću misliti na sebe. Zato ću najprije i sama nastojati truditi se oko svoga samoodgoja i cjelovite zrelosti. Jer istinski duhovan čovjek ujedno je i dobro odgojen čovjek. Svestran i slobodan. Neodgojen čovjek sigurno nije duhovan. A takav nije pogodan ni za duhovno praćenje ni za duhovno vodstvo.

Pastoral zvanja – svih zvanja pa i duhovnih zvanja toliko će biti uspješniji, koliko će duhovno praćenje zahvaćati cjelovitost osobe i koliko će pratitelji imati volje, vremena i ljubavi zrelo provoditi vrijeme s praćenicima upućujući ih na istinski susret sa sobom i s Kristom.

19. rujna 2012.

Literatura:

Družba sestara Kćeri Marije Pomoćnice: *Da život imaju, u izobilju da ga imaju*, Salesiana, Zagreb 2009. (osobito str. 81-89)
Istituto FMA: *Nei solchi dell'alleanza. Progetto formativo delle Figlie di Maria Ausiliatrice*, Elledici, (TO) 2000. (osobito str. 81-96)
Llanos, Mario Oscar : *PASTORALE VOCAZIONALE*, Corso nella Università Pontificia Salesiana, Anno accademico 2003-2004, Roma
Louf, André: *Generati dallo Spirito*, Edizioni Qiqajon, Comunita di Bose, 1994.
Papa Ivan Pavao II. *Vita consecrata*, 1994.
Jeruzalemska Biblija
Veliki Anić, 2003